

Keskeiset viestit tehohoitoyksiköille [lääkäreille ja johtajille]

Tehtävät

Keskeiset tehtävät antibioottien käytön parantamiseksi osastollasi:

1. Noudata näyttöön perustuvia antibioottiohjeistuksia (esim. sepsikseen) [90].
2. Tiedosta antibioottiresistenssin paikalliset tilanteet omalla osastollasi, sairaalassasi ja yhteisössäsi [31,72].
3. Järjestä säännöllisesti moniammatillisia kokouksia ja tapauskeskusteluja antibioottihoidon laadun parantamiseksi [72].
4. Arvioi antibioottihoito uudelleen kliinisen tilan perusteella 48–72 tunnin kuluttua tai heti kun mikrobiologiset tulokset ovat saatavilla ja [31,42,70-72]:
  - vaihda kapeakirjoisempaan antibioottiin
  - jatka antibioottihoitoa tai lopeta se
  - siirry oraaliseen antibioottihoitoon.
5. Ota käyttöön sairaalahygienian ja infektioiden torjunnan strategiat, kuten [86,87,105]:
  - henkilökunnan koulutus
  - käsihygienia
  - ympäristön puhdistus
  - aktiivinen seulonta
  - kosketusvaroimet
  - näyttöön perustuvat käytännöt
  - hoitoon liittyvien infektioiden seurantajärjestelmien vakiinnuttaminen.
6. Osallistu säännöllisiin koulutustapahtumiin sekä proaktiivisiin arviointiin ja palautteen antamiseen yhdessä antibioottien käytön hallintatiimin kanssa [54,56].

Mitä sinun on hyvä tietää

---

7. Antibioottihoidon kaventaminen ja mukauttaminen parantavat hoitotuloksia [106].
8. Sairalahygienian ja infektioiden torjuntatoimenpiteiden noudattaminen vähentää hoitoon liittyvien infektioiden ilmaantuvuutta. Esimerkiksi:
  - a) Keskuslaskimokatetrin hoito-ohjeiden (sisäänviennissä ja ylläpidossa) noudattaminen vähentää keskuslaskimokateetriin liittyviä veriviljelypositiivisia infektioita kaiken tyyppisissä tehohoitoyksiköissä (aikuisten ja vastasyntyneiden tehohoitoyksiköissä) [107].

b) Hoitoniput ("bundles") voivat estää hengityslaittehoitoon liittyviä keuhkokuumeita aikuisten tehohoitoyksiköissä [108].

Mitä sinä voit tehdä

---

9. Toteuta sairaalahygienian ja infektioiden torjuntatoimenpiteiden ohjeet (ohjeistus, käytännöt ja muistilistat) yhdessä sairaalahygienian ja infektioiden torjunnan tiimin kanssa [86,87] [asiantuntijakonsensus].
10. Noudata laitoksesi vakiintuneita näyttöön perustuvia antibioottiohjeistuksia ja -käytäntöjä [31] [asiantuntijakonsensus].
11. Aloita antibioottihoito vain, jos bakteeri-infektiosta on näyttöä, äläkä hoida kantajuutta [31].
12. Vältä tarpeetonta antibioottiprofylaksiaa [31].
13. Ota täydellinen anamneesi, kun määrää antibioottia, kuten edeltävä antibioottihoito, lääkeallergiat, immunosuppressiivinen hoito ja antibioottiresistenssin riskitekijät (esimerkiksi sairaalahoido, edeltävä toimenpide ja matkustelu Euroopan ulkopuolella) [31].
14. Jos epäilet antibiootin määräämistä [25,26,53,70] [asiantuntijakonsensus]:
  - tarkista paikalliset, alueelliset ja kansalliset epidemiologiset tiedot
  - kysy neuvoa vanhemmalta kollegalta tai antibioottien käytön hallintatiimin jäseneltä.
15. Kirjaa potilaskertomukseen antibioottihoidon käyttöaihe, valittu lääke, annos, antotapa ja hoidon kesto [31,42,70,71].
16. Aloita sepsispotilaille tehokas laskimonsisäinen antibioottihoito mahdollisimman pian [90].
17. Varmista, että asianmukaiset viljelyt on otettu ja lähetetty mikrobiologian laboratorioon ennen antibioottihoidon aloittamista [31,42,70,71].
18. Vastaa seuraaviin keskeisiin kysymyksiin, kun arvioit uudelleen antibioottihoitoa 48–72 tunnin kuluttua (tai heti kun mikrobiologiset tulokset ovat saatavilla) [42,70]:

Onko potilaalla infektio, joka reagoi antibiootteihin?

Jos kyllä:

  - i. Onko potilaalla oikea antibiootti (oikeat antibiootit), oikea annos ja oikea antotapa?
  - ii. Voisiko infektion hoitoon käyttää kapeakirjoisempaa antibioottia?
  - iii. Kuinka kauan potilaan pitäisi saada tätä antibioottia (näitä antibiootteja)?
19. Jos havaitset sairaalan tai terveydenhuollon toimintayksikön henkilökunnan jäsenen toimivan näiden ohjeiden tai käytäntöjen vastaisesti, kysy heiltä, miksi he tekevät niin, ja tarjoa heille aineistoa ja työkaluja, jotka auttavat heitä ymmärtämään, mitä he tekevät väärin [69] [asiantuntijakonsensus].
20. Osallistu säännöllisesti koulutuksiin ja kokouksiin, jotka tukevat seuraavien kohtien käyttöönottoa sairaalassa: a) antibioottien vastuullinen käyttö, b) näyttöön

perustuva paikallinen antibioottihjeistus ja c) sairaalahygienia ja infektioiden torjuntatoimenpiteet [52,53].